

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 40P/20/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118202279
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Kamila Nagyová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2118202279.19

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava v konaní pred sudkyňou Mgr. Kamilou Nagyovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: B. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, so sídlom Jarmočná 3, Hlohovec, dieťa rodičov: matka P. art. P. D. W. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXXX/XX, W., zastúpená Prosman a Pavlovič advokátska kancelária, s. r. o., so sídlom Hlavná 31, Trnava, IČO: 36 865 281, a otec P. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom ulica X.P. XXX/XX, D., zastúpený advokátom JUDr. Miroslavom Michaličkom, so sídlom Halenárska 18, Trnava, IČO: 42 155 118, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Trnava, so sídlom Vajanského 22, Trnava, o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu takto

rozhodol:

I. Maloleté dieťa B. M., nar. XX.XX.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti matky.

II. Obaja rodičia sú oprávnení a povinní zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

III. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého B.a od 28.03.2018 do 30.11.2018 s výnimkou mesiaca september 2018 sumou 100 Eur mesačne, od 01.12.2018 do 30.09.2019 sumou 60 Eur mesačne, od 01.10.2019 do 31.01.2020 sumou 100 Eur mesačne, od 01.02.2020 do 31.08.2020 sumou 327,50 Eur a s účinnosťou od 01.09.2020 sumou 387,50 Eur mesačne, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred, k rukám matky.

IV. Nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 28.03.2018 do 31.08.2020 v sume 1.770,40 Eur je otec povinný zaplatiť do troch dní od právoplatnosti rozsudku, k rukám matky.

V. V časti návrhu matky uložiť povinnosť otcovi prispievať na výživu maloletého dieťaťa pred podaním návrhu od 01.11.2017, súd návrh za m i e t a.

VI. Súd upravuje styk otca s maloletým B.om nasledovne :

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom

- každý párný týždeň od štvrtka od 17:00 hod do piatka do 07:00 hod

- každý nepárný týždeň od piatka od 17:00 hod do nedele do 17:00 hod tak, že

- v párnom týždni vo štvrtok si otec v určený čas prevezme maloleté dieťa v mieste bydliska matky a v piatok v určený čas odovzdá maloleté dieťa v mieste bydliska matky.

- v nepárnom týždni v piatok si otec v určený čas prevezme maloleté dieťa v mieste bydliska matky a v nedeľu v určený čas odovzdá maloleté dieťa matke v mieste bydliska otca.

Všeobecná úprava styku sa nepoužije v čase osobitnej úpravy styku.

VII. Súd schvaľuje dohodu rodičov o úprave styku otca s maloletým B.om v čase osobitnej úpravy nasledovne:

1. počas vianočných sviatkov:

- každý nepárny kalendárny rok od 23.12. od 18:00 hod. do 26.12. do 9:00 hod. s tým, že k odovzdaniu a prevzatiu dieťaťa dôjde v mieste bydliska matky;
- každý páry kalendárny rok od 26.12. od 09:00 hod do 02.01. bezprostredne nasledujúceho nepárneho roka do 18:00 hod. s tým, že k odovzdaniu a prevzatiu dieťaťa dôjde v mieste bydliska matky;
- každý páry kalendárny rok od 02.01. od 18:00 hod. do 06.01. do 18:00 hod. s tým, že k odovzdaniu a prevzatiu dieťaťa dôjde v mieste bydliska otca;

2. počas jarných prázdnin:

- každý nepárny kalendárny rok od nedele predchádzajúcej jarným prázdninám 18:00 hod. do soboty 18:00 hod. v týždni, v ktorom sú jarné prázdniny s tým, že k odovzdaniu a prevzatiu dieťaťa dôjde v mieste bydliska otca;

3. počas veľkonočných sviatkov:

- každý páry kalendárny rok v čase od stredy predchádzajúcej zelenému štvrtku od 18:00 hod. do veľkonočného pondelka do 18:00 hod. s tým, že k odovzdaniu a prevzatiu dieťaťa dôjde v mieste bydliska matky;

4. počas letných prázdnin:

- počas tretieho a štvrtého júlového týždňa, od druhej nedele v mesiaci júl od 18:00 hod. do štvrtej nedele v mesiaci júl do 18:00 hod. s tým, že k odovzdaniu a prevzatiu dieťaťa dôjde v mieste bydliska matky;
- počas tretieho a štvrtého augustového týždňa od druhej nedele v mesiaci august od 18:00 hod. do štvrtej nedele v mesiaci august do 18:00 hod. s tým, že k odovzdaniu a prevzatiu dieťaťa dôjde v mieste bydliska otca.

Matka je povinná maloleté dieťa na stretnutie s otcom riadne pripraviť.

VIII. Súd ukladá rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu a psychologickému poradenstvu v rozsahu 15 spoločných stretnutí za účelom naučenia sa spoločnej komunikácie rodičov ohľadne ich maloletého dieťaťa, naučenia sa reálnejšieho pohľadu na svoju osobu, naučeni sa akceptovaniu role druhého rodiča v živote maloletého dieťaťa v spolupráci so zariadením Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar, so sídlom Ševčenkova 21, Bratislava, pobočka Trnava, Námestie Jozefa Herdu č. 1 Trnava.

IX. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 09.03.2018 bol súdu doručený návrh otca na vydanie neodkladného opatrenia a na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému B.. Návrh na vydanie neodkladného opatrenia odôvodnil totožne ako návrh vo veci samej a teda tým, že maloletý B. sa narodil z ich partnerského vzťahu vo Švajčiarsku, otcovstvo bolo uznané na matrike vo Švajčiarsku. V spoločnej domácnosti žili rodičia do októbra 2017. Následne sa matka spolu s maloletým odsťahovala k svojmu novému priateľovi. Vo Švajčiarsku požiadal o stretávanie s maloletým, pričom organizácia KESB, ktorá tam rieši záležitosti ohľadom maloletých detí, vydala rozhodnutie s tým, že dieťa bolo zverené do starostlivosti matke a jemu bolo určené stretávanie s maloletým 2x do týždňa - každý štvrtok od 16.00 hod do 18.30 hod a jeden víkend v sobotu a druhý víkend v nedeľu od 16.00 hod. do 18.30 hod. bez prítomnosti matky. Zároveň bola matka povinná v prípade nekonania stretnutia poskytnúť mu náhradný termín. Toto stretávanie fungovalo od januára 2018 do 22.2.2018, s tým, že dňa 22.02.2018, keď si matka prišla pre maloletého, mu oznámila, že ide krátkodobo na Slovensko, že následne sa vráti, ale že presný termín návratu ešte

zavolá. Následne len formou sms správy napísala, že 28.02.2018 bude s maloletým na adrese jej rodičov na Slovensku a že mu nebude brániť v styku, nakoľko dieťa potrebuje oboch rodičov. Na otázku, kedy sa vráti naspäť do Švajčiarska, mu odpísala, že zostane na Slovensku na trvalo aj so synom. Matka nemala právo natrvalo vycestovať s maloletým, k uvedenému potrebovala súhlas švajčiarskych úradov. Dňa 05.03.2018 pricestoval na Slovensko s tým, že tu mieni zostať natrvalo žiť kvôli synovi. Opakovane matku kontaktoval ohľadom stretnutia s maloletým, chcel vidieť syna. Bol na ich súčasnej adrese, avšak syna vôbec nevidel. Matku mu povedala, že mu syna nevydá. Chcel syna len vidieť a zobrať ho ukázať svojim rodičom, ktorí bývajú asi 5 minút pešo od nej. Toto mu však umožnené nebolo. Následne kontaktoval políciu, tá spísala záznam o priestupku. Viackrát opakovane písal matke sms-správy, že chce vidieť syna, avšak matka nereagovala. Od 05.03.2018 žije v domácnosti svojich rodičov na adrese D., I. P. XXX. Ide o rodinný dom, pozostávajúci z dvoch samostatných bytových jednotiek, pričom má k dispozícii samostatnú bytovú jednotku na poschodí, 3 izby s kuchyňou a príslušenstvom. Pre realizáciu styku s maloletým má vytvorené vhodné podmienky. Momentálne je nezamestnaný, od 07.03.2018 je evidovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Hlohovci. Vyživovaciu povinnosť obaja majú iba k maloletému B.. S matkou nie sú schopní dohodnúť sa na realizácii styku, už v minulosti vo Švajčiarsku matka robila problémy a prieťahy v realizácii styku. S maloletým sa chce pravidelne stretávať, vzhľadom na jeho útlý vek. Nechce, aby sa väzby, ktoré má vybudované so synom, pretrhli. Preto žiadal neodkladným opatrením upraviť stretávanie sa otca so synom v neprítomnosti matky každý pondelok, stredu a v sobotu od 15.30hod do 18.30 hod.

2. Dňa 28.03.2018 bol súdu doručený návrh matky na vydanie neodkladného opatrenia a na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému B., pôvodne vedený pod sp. zn. 32P/22/2018. Návrh na vydanie neodkladného opatrenia odôvodnila totožne ako návrh vo veci samej a teda tým, že približne po dvoch mesiacoch po narodení dieťaťa začala pozorovať prvé problémy, nezhody a nedorozumenia. Otec dieťaťa jej vyčítal, že sa dostatočne nestará o maloleté dieťa, nenosí domov žiadne peniaze nakoľko materská dovolenka je vo Švajčiarsku iba 14 týždňov, že iba on bude rozhodovať o tom, s kým sa budú stretávať, kto k nim bude chodiť ako aj o podstatných skutočnostiach maloletého dieťaťa ako lekár, strava, denný režim a podobne. Otec dieťaťa nerešpektoval názor matky a akákoľvek snaha matky o dialóg a vyriešenie problémov bola zbytočná. Otec sa snažil pripraviť matku o dieťa tým, že podal návrh na orgán sociálnej ochrany detí a mládeže vo Švajčiarskej konfederácii, ktorej tvrdil, že sa bojí o život matky a maloletého dieťaťa, pretože sa obáva o psychické zdravie matky. Otec za týmto účelom využil neoprávnené získanú zdravotnú dokumentáciu matky - e-mailovú komunikáciu s psychologičkou, právničkou a priateľmi zo Slovenska. Psychologičku matka navštevovala zhruba od marca 2017 najskôr kvôli popôrodnej depresii, čo bola záležitosť dvoch sedení a potom matka v sedeniach pokračovala kvôli partnerským problémom, keďže bola vo Švajčiarsku sama, bez rodiny a priateľov, a ocitla sa v ťažkej životnej situácii. Z vyššie uvedených dôvodov sa matka pokúšala nájsť si vlastné bývanie. Nájdienie si vlastného ubytovania však nebolo jednoduché, nakoľko po materskej dovolenke predchádzajúci zamestnávateľ ju odmietol prijať na jej predchádzajúcu pracovnú pozíciu a rozhodol o skončení pracovného pomeru bez uvedenia dôvodu. Bez pracovnej zmluvy je veľmi ťažké dostať nájomnú zmluvu na byt a to si otec dieťaťa veľmi dobre uvedomoval. Vyvíjal na ňu psychický nátlak, vyhadzoval ju zo spoločného bytu, vravel jej, že má odísť na Slovensko, ale bez syna - že syn zostane s otcom. Matke sa v októbri roku 2017 podarilo nájsť iný nájomný byt a spoločne so synom sa odsťahovala dňa 31.10.2017. Rozhodnutie o zverení dieťaťa do výchovy a starostlivosti matky jej bolo doručené dňa 11.01.2018. V tomto rozhodnutí bolo maloleté dieťa zverené do 100 % osobnej starostlivosti matky a otec je oprávnený sa stretávať s maloletým dieťaťom každú stredu od 16:00 hod. do 18:30 hod, každý párny týždeň v sobotu od 16:00 hod. do 18:30 hod a každý nepárny týždeň v nedeľu od 16:00 hod. do 18:30 hod. Maloletý B. M. má ku dňu podania tohto návrhu 14 mesiacov. Toho času žije na území Slovenskej republiky v spoločnej domácnosti s matkou a jej rodičmi. Rovnako navštevuje jasle. Matka si aktívne hľadá zamestnanie. Od otca na maloleté dieťa nedostáva žiadne finančné prostriedky ako aj ani žiadne rodinné prídavky, ktoré poberal otec a odmieta ich dávať do rúk matky pre potreby ich spoločného dieťaťa. Rodinné prídavky predstavovali sumu vo výške 200 CHF mesačne. Otec neprispieva žiadnou čiastkou na výživu a výchovu maloletého dieťaťa. Všetky výdavky spojené s potrebami dieťaťa hradí výlučne matka - plienky, kozmetika, strava, oblečenie, hračky, poplatky za jasle, nová postieľka, nový kočík a podobne. Matka žila s maloletým dieťaťom od jeho narodenia vo Švajčiarsku, pričom spoločne s otcom nežijú od 31.10.2017. Vo februári 2018 bola nútená z prenajatého bytu odísť napriek tomu, že platila nájomné, a to z dôvodov, ktorým nerozumie. Švajčiarska polícia jej nariadila, aby sa z bytu odsťahovala. Pre seba a maloleté dieťa našla dočasné sociálne ubytovanie, ktoré jej prideliť príslušný sociálny úrad na veľmi krátke obdobie - dva, maximálne tri

týždne, pričom toto nezodpovedal štandardom, v ktorých by podľa matky malo maloleté dieťa vyrastať. Iný nájom si nemohla dovoliť ako slobodná matka, nakoľko zábezpeka je vo Švajčiarsku prívysohá. Rovnako právnička, ktorá jej bola pridelená vo Švajčiarsku, sa vyjadrila, že nakoľko je slobodná matka, bez svojho zavinenia, a odkázaná v plnom rozsahu iba na sociálny systém Švajčiarska, v najbližšej dobe ju bude kontaktovať Migračný úrad a povolenie na pobyt vo Švajčiarsku jej bude v najbližšej dobe zrušené a odobraté, a bude sa musieť vrátiť na Slovensko. Podľa švajčiarskeho práva má dieťa slobodnej matky narodené vo Švajčiarsku povolenie na pobyt podľa matky. Z tohto dôvodu a na základe neúnosnej situácie vo Švajčiarsku sa rozhodla presťahovať späť na Slovensko. O tejto skutočnosti upovedomila aj otca, ktorý na uvedené nereagoval. Nakoľko jej nič iné neostávalo a maloleté dieťa má iba 14 mesiacov, dňa 28.02.2018 sa presťahovala spoločne aj s maloletým dieťaťom na Slovensko; na Slovensku sú od 01.03.2018. Informovala o tom všetky príslušné úrady, svoju právničku, detského lekára, zdravotnú poisťovňu, ako aj úrad práce, kde bola evidovaná. Z tamojšieho úradu práce je odhlásená k 28.02.2018. O dieťa je náležitým spôsobom postarané a má vytvorené vhodné podmienky na uspokojovanie základných životných potrieb a na výživu a výchovu. Preto žiadala, aby súd vo veci samej zveril maloleté dieťa do jej osobnej starostlivosti s tým, že obaja rodičia budú oprávnení a povinní zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Zároveň žiadala, aby súd uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletého B.a sumou 200 Eur mesačne a aby súd uložil výživné aj späťne od 01.11.2017 do dňa podania tohto návrhu v sume 967 Eur, ktoré otec uhradí k rukám matky do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

3. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 40P/20/2018 - 22 zo dňa 09.04.2018 súd spojil tieto dve konania do spoločného konania vedeného pod sp. zn. 40P/20/2018. Rodičia v priebehu konania doručili súdu návrhy na vydanie neodkladného opatrenia na úpravu ich práv a povinností na čas do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, o ktorých rozhodoval súd prvej inštancie uznesením č. k. 40P/20/2018 - 23 zo dňa 09.04.2018 tak, že konanie zastavil vo veci samej ako aj podaných návrhoch na vydanie neodkladného opatrenia pre nedostatok právomoci súdu Slovenskej republiky, ktoré uznesenie na základe odvolania oboch rodičov odvolací súd zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie uznesením č. k. 23CoP/43/2018 - 388 zo dňa 23.08.2018. Následne súd prvej inštancie rozhodol uznesením č. k. 40P/20/2018 - 426 zo dňa 20.08.2018 v spojení s dopĺňacím uznesením zo dňa 28.08.2018, ktoré na základe odvolania matky a procesného opatrovníka odvolací súd uznesením č. k. 23CoP/67/2018 - 561, a sp. zn. 23CoPno/1/2018 zo dňa 10.09.2018 zmenil a zastavil konanie o ďalšom návrhu matky na vydanie neodkladného opatrenia tak, že maloleté dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti matky, otcovi bola uložená povinnosť predbežne prispievať na výživu maloletého B.a sumou 100,-Eur mesačne k rukám matky. Zároveň upravil právo dieťaťa stretávať sa s otcom na každý utorok od 16:00 hod. do stredy do 08:00 hod., každý štvrtok od 16:00 hod. do piatku do 08:00 hod., v párnom týždni v sobotu od 10:00 hod. do 18:00 hod. a v nepárnom týždni každú nedeľu od 10:00 hod. do 18:00 hod. s tým, že maloletého B.a si v utorok a štvrtky vyzdvihne z jaslí alebo v mieste bydliska matky a v stredy a piatky ráno odovzdá do jaslí, v soboty a nedele si otec maloletého B.a vyzdvihne a odovzdá v mieste bydliska matky. Bydliskom matky a súdu v Trnave maloletého dieťaťa bola v čase rozhodovania súdov F. cesta XXX/X, D..

4. Súd prvej inštancie nariadil na prejednanie veci pojednávanie, na ktorom dňa 30.11.2018 uzavreli rodičia dohodu v časti úpravy styku s maloletým dieťaťom na čas Vianoc 2018, ktorú súd poňal do uznesenia č. k. 40P/20/2018 - 824 zo dňa 30.11.2018. Uznesením č. k. 40P/20/2018 - 826 zo dňa 30.11.2018 súd zamietol návrh matky na prenesenie príslušnosti súdu na Okresný súd Bratislava III.

5. Dňa 07.02.2019, 18.02.2019 a 25.02.2019 boli súdu doručené ďalšie návrhy rodičov na vydanie neodkladného opatrenia reflektujúce zmenu bydliska matky a maloletého dieťaťa z F. cesty XXX/X, D. na D. XX, W., o ktorých rozhodol súd prvej inštancie uznesením č. k. 40P/20/2018 - 973 zo dňa 11.03.2019. V tomto uznesení súd prvej inštancie upravil stretávanie sa otca s maloletým dieťaťom na párný týždeň od pondelka 8:00 hod. do utorka 16:00 hod. a od soboty od 10:00 hod. do nedele do 18:00 hod. a každý nepárny týždeň od stredy 08:00 hod. do piatka 16:00 hod. s tým, že otec si maloletého B.a vyzdvihne v stanovený čas v pondelky a v stredy v mieste výkonu práce matky alebo v mieste bydliska matky a v utorok a v piatky maloletého B.a odovzdá v stanovený čas v mieste výkonu práce matky alebo v mieste bydliska matky. V soboty a v nedele si otec maloletého B.a vyzdvihne a odovzdá v stanovený čas v mieste bydliska matky. Súd zároveň uznesením č. k. 40P/20/2018 - 999 uložil výchovné opatrenie v povinnosti rodičov podrobiť sa sociálnemu a psychologickému poradenstvu za účelom zlepšenia ich vzájomnej komunikácie a spolupráce v trvaní deväť mesiacov. Na základe odvolaní

matky rozhodoval Krajský súd v Trnave uzneseniami č. k. 23CoP/27/2019 - 1073 a č. k. 23CoP/30/2019 - 1080 zo dňa 02.05.2019, ktorými zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že návrhy na vydanie neodkladného opatrenia zamietol a uložené výchovné opatrenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Následne otec dňa 10.06.2019 doručil ďalší návrh na vydanie neodkladného opatrenia, matka doručila dňa 12.06.2019 ďalší návrh na vydanie neodkladného opatrenia, o ktorých rozhodol súd prvej inštancie uznesením č. k. 40P/20/2018 - 1161 zo dňa 17.06.2019 a na základe odvolaní oboch rodičov Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 11CoP/53/2019 - 1291 zo dňa 12.09.2019 zmenil úpravu stretávania sa otca s maloletým dieťaťom v časti preberania a odovzdávania maloletého dieťaťa počas pracovných dní tak, že v spojení s uznesením odvolacieho súdu č. k. 23CoP/67/2018 - 561 zo dňa 10.09.2018 bolo maloleté dieťa dočasne zverené do osobnej starostlivosti matky, otcovi bola uložená povinnosť predbežne prispievať na výživu maloletého B. a sumou 100,-Eur mesačne k rukám matky. Súd upravil právo dieťaťa stretávať sa s otcom na každý utorok od 16:00 hod. do stredy do 08:00 hod., každý štvrtok od 16:00 hod. do piatku do 08:00 hod., v párnom týždni každú sobotu od 10:00 hod. do 18:00 hod. a v nepárnom týždni každú nedeľu od 10:00 hod. do 18:00 hod. s tým, že v utorok si otec v určený čas prevezme maloleté dieťa v mieste bydliska matky a v stredu ho odovzdá matke v mieste bydliska matky, vo štvrtok matka v určený čas odovzdá maloleté dieťa v mieste bydliska otca a v piatok si prevezme maloleté dieťa v mieste bydliska otca, a v sobotu/nedeľu si otec v určený čas maloleté dieťa vyzdvihne v mieste bydliska matky a po uplynutí času odovzdá maloleté dieťa v mieste bydliska matky. Odvolací súd uznesením č. k. 11CoPno/4/2019 - 1296 zo dňa 13.09.2019 zamietol ďalší návrh matky na vydanie neodkladného opatrenia zo dňa 06.08.2019.

6. Nakoľko súd prvej inštancie uznesením č. k. 40P/20/2018 - 1168 zo dňa 26.06.2019 nariadil znalecké dokazovanie a pre podávané návrhy rodičov na vydanie neodkladného opatrenia nebolo možné spis predložiť znalcovi, súd dňa 23.09.2019 poučil účastníkov, že spisový materiál bol odstúpený znalcovi a v prípade doručenia ďalšieho návrhu na vydanie neodkladného opatrenia súd zhodnotí, či nedochádza k sťažovaniu postupu v konaní účastníkmi, ktoré by bolo možné sankcionovať uložením poriadkového opatrenia.

7. Po vykonaní znaleckého dokazovania, doručení znaleckého posudku s vyúčtovaním trov znalca účastníkom konania dospel súd prvej inštancie k záveru, že napriek rozsiahlosti spisového materiálu je potrebné účastníkmi konania, rodičmi maloletého dieťaťa, doplniť relevantné úplné a pravdivé skutkové tvrdenia potrebné na rozhodnutie vo veci samej, na ktoré ich vyzval uznesením č. k. 40P/20/2018 - 1630 zo dňa 05.08.2020. Vyjadrenia rodičov boli doručené ostatným účastníkom konania pred pojednávaním určeným na deň 11.09.2020. Na v poradí treťom pojednávaní tak súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, výsluchom otca, vyjadrením procesného opatrovníka, vyjadrením prokurátora Okresnej prokuratúry Trnava, súd sa dôsledne oboznámil so všetkými dovtedy účastníkmi predloženými listinami, zvukovými záznamami a zvukovo - obrazovými záznamami, na pojednávaní doplnil znalecké dokazovanie výsluchom znalca, správou procesného opatrovníka zo dňa 07.09.2020, lustráciou príjmu otca a príjmu matky v Sociálnej poisťovni, žiadosť Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Trnave zo dňa 16.04.2020 o poskytnutie súčinnosti vo veci vedenej ako podozrenie zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, ako aj ostatným spisovým materiálom na vec sa vzťahujúcim a zistil nasledovný a skutkový a právny stav veci.

8. Matka na pojednávaní dňa 11.09.2020 vypovedala, že k podnetu otca bola predvolaná na políciu vypovedať, spolu s manželom P. W., bola tiež predvolaná k pediatrovi aj s dieťaťom. Správu pediatra doručila emailom otcovi aj procesnému opatrovníkovi (ďalej aj „ÚPSVaR Piešťany, pracovisko Hlohovec“). Bol to terajší pediater MUDr. W. I., pediatria S., s.r.o. Obsahom emailu bol záznam (fotka) lekárskej správy. V správe MUDr. W. I., pediatria S., s. r. o. zo 26.05.2020 bolo uvedené, že pediater vylučuje akékoľvek fyzické týranie a zanedbávanie dieťaťa. Túto správu matka predložila súdu k nahliadnutiu cez mobilný telefón, odoslaný email, ktorú súd riadne oboznámil na pojednávaní a otec nakoniec nesporeval, že mu bola doručená. Matka ďalej uviedla, že v tej dobe pri preberaní dieťaťa, dieťa na rukách otca hovorilo, že ho „Mimi bije“. Keď sa ho potom pýtala, či ho bijú s manželom, povedalo že nie. Každé tri mesiace chodia na kontrolu k imunologičke, ktorá ho vždy vyzlečie, odkontroluje kožu. Ak by niečo zistila, vedeli by o tom príslušné orgány. Dieťa nie je bité. Plienky nosí B. už iba na noc, cez deň nie. Čo sa týka škôlky, sám B. otcovi povedal niekoľkokrát, že chodí do škôlky. Z dôvodu problémov s jasňami, záležalo jej, aby B. prekonal adaptačné obdobie bez konfliktov zariadenia s otcom. Hľadala mu rôzne škôlky. Táto bola šiesta v poradí, ktorú oslovila. Po vysvetlení rodinnej situácie, že otec jej dieťa nosí v stredu na 8u hodinu ráno a preto príde dieťa do materskej školy oneskorene, táto škôlka

bola jediná, ktorá bola ochotná to akceptovať. Naďalej nechce B. ho vystavovať ďalšieho stresu. Má tam kamarátov. Bola by rada, ak by tam mohol zostať. Do škôlky nastúpil vo februári 2020, potom prišla korona. Opätovne nastúpil v júni 2020. K futbalu uviedla, že sú radi, že syn je aktívny. Doma sa venuje hudobnej oblasti. Našli futbalovú akadémiu, ktorá prijíma aj deti od 2,5 roka. Chodí na tréningy 2 x do týždňa, na tréningy chodí od júna 2020. Vie, že v bratislavskom kraji sú náklady na škôlky, krúžky a pod. vyššie. Krúžky má od 16.00-17.00 alebo od 16.30-17.30hod v dňoch pondelok, streda alebo piatok. V čase, keď podávala žiadosť, bežal školský rok, škôlky neprijímali deti. Vzhľadom na jeho adaptáciu, kamarátov, je to bilingválna škôlka, majú pestrý program, bola by rada, keby tam zostal aj ďalší rok. Nepoberá rodičovský príspevok, iba prídavok na dieťa a daňový bonus. K vyjadreniu otca ohľadom hypotéky uviedla, že je spoludlžník, nie je vlastník nehnuteľnosti. Prenášali hypotéku, sú manželia od 02.10.2019. Manžel je zamestnaný, výdavky stačia pokrývať tak, ako písomne uviedli. Matka zotrvala na to, že žiada priznať výživné - vzhľadom na to, že dieťa nastúpilo do MŠ, začalo navštevovať futbalový krúžok, - od 01.11.2017 do 31.01.2020 v sume 200 Eur, a od 01.02.2020 do 30.06.2020 vo výške 415 Eur vzhľadom na náklady na škôlku, a od 01.07.2020 v sume 515,00 Eur vzhľadom na škôlku a futbal.

9. Otec na pojednávaní o. i. vypovedal, že pomery sa u neho nezmenili, býva v rodinnom dome s rodičmi, kde má samostatnú bytovú jednotku. Žije sám. Mesačné výdavky má: plyn 90 Eur, elektrina 30 Eur, voda 10 Eur, internet 30 Eur, rtvs neplatí, odpad cca 60 Eur ročne, telefón 25 Eur, strava 140 Eur, oblečenie a obuv 100 Eur, drogéria 60 Eur, poistenie na auto 170 Eur ročne, výživné 100 Eur, náklady na preberanie dieťaťa 120 Eur, pred rozhodnutím odvolacieho súdu t. j. do októbra 2019 náklady na pohonné hmoty boli cca 160 Eur. Je vyštudovaný konštruktér, v odbore nikdy nepracoval. Pracoval ako vodič nákladnej dopravy v zahraničí, po skončení školy na Slovensku mal len brigády. Momentálne žije stále z úspor. Po skončení školy nepracoval na území SR. Asi štyri roky pracoval v spol. ČAS a. s, ako šofér, vo Švajčiarsku pracoval od r. 2007 do r. 2018. Po návrate na Slovensko mal úspory cca 80.000 Eur, teraz je tam okolo 30.000 Eur. Všetky svoje výdavky uhrádza z úspor. Iný príjem nemá. Plánuje zmeniť tento spôsob života. Očakával, že tento spor sa skončí, prispôsobí sa potrebám B.a, podľa toho si nájde aj zamestnanie, nie na fulltime. Pozeral si pracovné ponuky, chodí aj na pohovory. Išlo o strojárstvo - operátor výroby. Nástupný plat bol cca 750 Eur v hrubom. O takúto pozíciu má záujem. Futbal u syna, o ktorom som sa dozvedel z podania matky, tá suma sa mu zdá vysoká. Tiež nevedel, že syn navštevuje škôlku. Tiež nerozumie, prečo matka uvádza výdavky s plienkami. Na otázku súdu, či syn už nepoužíva plienky, otec uviedol, že používa, ale snaží sa ho odplienkovať. Čo sa týka liekov, tiež ich musel pre syna nakúpiť. Takisto oblečenie a obuv pre B. ho. Suma na škôlku sa mu tiež zdá vysoká. Matka s ním nekonzultovala, kedy a kam by chodil B. do škôlky. Môže navštevovať aj štátnu škôlku. Vzhľadom na to, že má stále plienky nepredpokladal, že ho do škôlky prijali. Náklady na hračky a knihy považuje za vysoké.

10. Procesný opatrovník k otcom namietanému možnému násiliu páchanému na maloletom dieťati, ktoré nebolo súdu preukázané inak ako fotkami - obrazovými záznamami otca z času, kedy bol maloletý B. v osobnej starostlivosti otca - uviedol, že vždy dbajú na názor dieťaťa. Vzhľadom na nízky vek, rieši sa podnet otca s rodičmi a inými inštitúciami. Dieťa prešlo znaleckým dokazovaním. Odporúčali otcovi v tom čase, aby navštívil s dieťaťom pohotovosť, rovnako komunikovali s matkou. Otec im uviedol, že tak neučinil.

11. Prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava na pojednávaní uviedol, že znalec sa prikláňa k zvereniu maloletého dieťaťa matke, nakoľko tam dieťa žije. Má za to, že nie je možné prejudikovať závery orgánov činných v trestnom konaní. Má za to, že nie je vhodné odročovať pojednávanie, kým sa toto dorieši. K namietanému napadnutiu sa znalec nemohol vyjadriť, sám povedal, že nie je detektívom ani vyšetrovateľom. Prikláňa sa k názoru, aby bolo dieťa zverené matke, stotožňuje sa so závermi znaleckého posudku. Oceňuje, že otec zmenil názor k uloženiu výchovného opatrenia. Bolo by vhodné, aby súd výchovné opatrenie nariadil. Apeluje na rodičov, aby to nebol pre nich dôvod na odvolanie. Ak bude dieťa zverené matke, navrhuje upraviť širší styk otca s dieťaťom, a s prespávaním. Tiež by ocenil a preferoval, aby sa rodičia na forme a rozsahu styku dohodli. Nie je v záujme tvoriť metrový spis. Má zato, že rodičia sú natoľko rozumní, že je načase pozerať sa na záujmy dieťaťa. Rodičia by mali prestať brať dieťa ako nástroj na riešenie sporov medzi nimi. Apeluje na rodičov, aby sa dohodli najmä v časti výchovného opatrenia a úpravy styku.

12. Znalec na pojednávaní vypovedal, že každý z rodičov mal dostatočný priestor sa k veci vyjadriť. Otec mal štyri hodiny s ním, z toho tri hodiny rozprával on. On ako znalec ho len usmerňoval, otec stále

spomínal ďalšie a ďalšie dôkazy. Znalec nie je ale detektív alebo sudca, nemôže to znalec posudzovať. Rodičia sa úplne špičkovito navzájom obviňovali z klamstva. Malo to väčšiu vypovedaciu hodnotu ako veci, ktoré vypovedali. K vhodnosti starostlivosti každého z rodičov uviedol, že to, ako sa rodičia vyjadrovali, to vypovedalo o nich. Otec mu asi 5x po ukončení stretnutia telefonoval. To sa nestáva. Raz ho aj direktívnejšie zrušil, aby mu nenarúšal súkromie. K zvereniu dieťaťa do osobnej starostlivosti matky uviedol, že ak je dieťa doteraz v zlom výchovnom prostredí a zvyklo si, načo ho dávať do ďalšieho zlého prostredia. Obaja rodičia majú nepochybne dobrý vzťah k dieťaťu, ale tie osobnostné črty sú problém. Ak je dieťa s jedným rodičom dlhšie a si na neho zvykne, je to logické, že jemu sa preferuje zverenie. On neposudzuje pravdivosť vyjadrení rodičov. K duševnému zdraviu a frustrácii matky, ktoré otec uviedol odkazom znalecký posudok uviedol, že otec zabudol napísať, čo uviedol o ňom. On nie je zďaleka lepší. Obaja rodičia sa tvárili, že dieťa je pre nich všetko. Tento vzťah dieťa - rodič sa nedá merať. To sa nedá uvažovať kto ho má radšej. Prejav pozitívneho vzťahu rodiča k dieťaťu sú prirodzene limitované jeho osobnostnými vlastnosťami. K osobnostným príkladom otca a matky uviedol, že dostal zo súdu CD nosič, kde otec preberá dieťa. Otec emočne zneužíva dieťa. Nevie, aký je doma, to čo videl na videu, to ho zarazilo. Malý je zlatý, má dobrý vzťah s otcom, ak to bude ale takto ďalej postupovať, bude to mať negatívny vplyv na dieťa. Ulpievanie patrí k patologickým prejavom a otec ulpievavo trvá na dodržiavaní pravidiel.

13. Na otázku právneho zástupcu otca znalec na pojednávaní uviedol:

1/ Aké sú presné dôvody, prečo nateraz odporúčate zveriť dieťa matke: tam to bolo dosť obtiažne sa rozhodnúť. Charakterizoval som rodičov súhrne v kapitole rozbor na strane 17 a nasl. ZP. Trvám na slabšej emočnej výbave oboch rodičov uvedenej na str. 20 ods. 3. Nerád by som porovnával, kto je na tom osobnostne horšie. Samotný spis mal do výšky 47 cm ohľadom jedného dieťaťa, už to poukazuje na vzťah rodičov. Človeka skutočne napáda, že kedy tí rodičia majú na dieťa čas, keď stále vypisujú na súd. Dieťa je doteraz v starostlivosti matky, zdá sa, že je dobre na to adaptované, že si na situáciu zvyklo. Nehovorí, že je v ideálnom prostredí, ale ak by bolo u otca, bolo by v horšom prostredí o to zvlášť, čo si vypočul CD záznam.

2/ Existujú tu dôvody alebo prekážka pre zverenie dieťaťa otcovi: minimálne tento záznam je prekážka. Pre dieťa bude lepšie, aby zostalo u matky. My sa nestaráme o rodičov ale o dieťa. Reálna prekážka je taká, že nemôžeme dať dieťa otcovi, ktorý ho vychováva k nenávisti k ostatným, alebo k negatívnemu postoju. Rodič má s dieťaťom všetko prebrať, spýtať sa čo si myslí, pomôcť mu, a nie ukazovať mu: tamtí ťa manipulujú.

3/ Chovanie matky pri odovzdávaní, ktoré bolo vidieť na CD zázname, kedy matka odovzdáva dieťa otcovi mlčiac, ako to hodnotíte: je zase zneužívaním dieťaťa zo strany rodičov, keď jeden z rodičov urobí nejaký lapsus a ten druhý na to reaguje tiež lapsusom. Ak matka odovzdáva dieťa otcovi s mrazivou tvárou, tak otec príjme dieťa s úsmevom, nevšíma si matku, odkráča s dieťaťom. Ak si chce ale otec vybaviť účet s matkou, využije to. Dobrý rodič sa nepomstí. Dobrý rodič je schopný ustúpiť a urobiť niečo navyše. Nejde mu o odplatu.

4/ Chceme sa spýtať na tú kamennú tvár: matka odovzdávanie nekomentovala, otec v jednej situácii povedal: tu ťa nechcú, pod' so mnou. Rodičia si doteraz vybavujú účty a používajú na to dieťa. Keby sa dohodli tak tu dnes nesedíme. K poskytovaniu informácii matky otcovi, ak je pravda že mu matka informácie neposkytuje, tak je to pomsta zo strany matky. „ Ak je otec zlý, predsa mu nebudem poskytovať informácie.“

5/ Dieťa za 2,5 roka čo je na Slovensku vymenilo 6 všeob. lekárov. Znalec zistil nejaké príčiny alebo existujú nejaké osobnostné príčiny matky: rodičia navzájom tvrdia, že to robí ten druhý. V zásade platí, že lekár je pre dieťa dôležitá osoba, sprevádza ho tou bolesťou. Niekedy sa stane, že si lekár s rodičom „nesadne“. Ale ak je to 6x, a zo strany matky, tak je to skorej o tom rodičovi.

6/ Mali ste možnosť sa oboznámiť s posudkom švajčiarskeho orgánu s nasadenou liečbou matky: ten spis bol enormne hrubý. Nemám to v poznámkach, neviem či som sa s tým oboznámil, alebo som to prehliadol, či to tam bolo alebo nebolo. Teoreticky môže byť, že to tam bolo, ale neviem sa k tomu vyjadriť. V prípade, ak bola matka psychiatricky vyšetrená, robil som 31 rokov na psychiatrii, nevidím u nej prejavy. Ide skôr o slabšie povahy ale nie o diagnózu duševného ochorenia v pravom slova zmysle.

7/ Brali ste v úvahu okolnosti, že súd zveril dočasne dieťa do OS otca. V prípade zverenia dieťaťa matke, môže dôjsť k opätovnému mareniu styku otca s dieťaťom tak ako sa to dialo v období 03-08/2018: obaja rodičia sa zhodujú v tom, že problémy sa začali po narodení dieťaťa, čo potvrdzuje diagnózu ich pováh. Pre psychicky odolnejších je to dôvod na tešenie, pre psychicky slabších je to stres. Psychológ sa vyjadruje k predpokladom na správanie. Ale či tak bude konať, to neviem. Oni si obaja robia zle. Dieťa zatiaľ našťastie odoláva psychickým nástrahám. Zatiaľ dobre funguje napriek starostlivosti rodičov.

Dieťa sa v súčasnosti javilo bez vážnejších patologických javov. Javí sa ako duševne zdravé. Podľa pozorovania sa u dieťaťa neprejavujú žiadne známky narušenia psychomotorického vývinu.

Na otázky právneho zástupcu matky znalec na pojednávaní uviedol:

1/ Akým spôsobom je možné eliminovať alebo minimalizovať negatívny vplyv správania otca na dieťa: je to ťažké. Ak dieťa nadšene referuje o otcovi, treba ho vypočuť, podporiť v tom, že má otca rado. Po vypočutí záznamu si otec zaslúži minimalizovať stretávanie so synom, ale z pohľadu dieťaťa a jeho pozitívneho vzťahu k otcovi, dieťa si zaslúži stretávať sa s otcom. Inak mu bude chýbať. Má k nemu dobrý vzťah. Dieťa nič nehrá. Pre dieťa je najväčší stres, keď dlhodobo vidí nesúlad medzi rodičmi ohľadom jeho. Dieťa začne cítiť tenziu a to poškodzuje jeho zdravý vývin. Dieťa začne časom pociťovať vzájomné nepriateľstvo rodičov ktorý sa týka jeho, v dieťati to vyvoláva tenziu, napätie, nevie si s tým poradiť práve preto, že rodičia mu týmto vysielajú signál, že sa musí rozhodnúť pre jedného z nich, toho druhého „zavrhnúť“. To je pre dieťa stres.

2/ Z Vášho odborného pohľadu, pomohlo by uloženie poradenstva rodičom: v ZP som intenzívne odporúčal poradenstvo rodičom. Myslím, že chvíľu bolo tak, že sa dokázali dohodnúť. Chodili k nejakej MUDr. H., ktorá to tam popisuje, že dieťa si odovzdávajú v priateľskej atmosfére, poskytnú si informácie, že v 09/2018 to fungovalo chvíľu. Aj to ukazuje na problematiku pováh. Chvíľu to funguje a potom sa to zasa pre niečo pokazí.

3/ Má to potenciál odstrániť manipuláciu dieťaťa: je to jediné schodné riešenie. Rodičia by tam mohli chodiť napr. 1x za mesiac po dobu 2 roky. Každý by sám za seba zreferoval, ako to vidí, a ten čo tam sedí a počúva ich, mal by ich usmerňovať. Neočakávam ich emočný prerod, ale mohli by sa naučiť, čo robiť a čo nie. Pracovalo by sa na úrovni nadobúdania sociálnych zručností vo vzťahu k dieťaťu.

Na otázky prokurátora Okresnej prokuratúry Trnava znalec vypovedal:

1/ Bol by možný inštitút striedavej starostlivosti v tejto situácii, bola by vhodná, možná: na striedavú osobnú starostlivosť sú rôzne názory. Niektorí psychológovia tvrdia, že ak sú rodičia v konflikte, SOS nie, lebo každý hučí do dieťaťa to svoje. Iný tvrdia, že SOS je vhodná, spojí to tých rodičov. Môj názor je, že pri konflikte rodičov je SOS nevhodná, každý potom hustí do dieťaťa to svoje. V danom prípade si myslím, že SOS by rodičov nespojila, dieťa by trpelo.

Na otázky súdu znalec na pojednávaní vypovedal:

1/ Konštatujete poruchu osobnosti - psychopatia v zmysle menej obvyklý typ povahy: áno. Nechcem zasahovať do práce kolegom psychiaterom. Je to povaha, ktorá sa vyvíja od narodenia. Napíňajú kritéria poruchy osobnosti.

2/ Znamená to, že k ustáleniu poruchy osobnosti došlo niekde vo veku 18 rokov u rodičov: dieťa sa vyvíja od narodenia, to nemôžem získať, s tým sa narodím. To je súhra biologických a iných faktorov. Nedá sa to získať ani stratiť. Môže sa to v priebehu života modifikovať, ale to je skôr na psychiatra.

3/ Vo vzťahu k dieťaťu, je to dedičné: do istej miery áno.

4/ Javia sa Vám osobnosti matky a otca ako osobnosti schopné podriať sa autorite štátnej alebo inej inštitúcie: to je ťažká otázka. To ja neviem. Ja by som odpovedal tak, že skôr na nich taký viac prikazujúci, jednoznačnejší spôsob by bol lepší. Závisí to od situácie.

5/ Je nejaká črta psychopatie, na ktorú by ste chceli osobitne upozorniť ako na prejav u matky alebo otca: myslím, že som to rozpísal v znaleckom posudku na str. 19 a nasl., kde som sa snažil poukázať na ich slabiny ale aj pozitíva. Výhoda je, že nikto z nich nemá tendenciu fyzickej agresivity, ublížiť fyzicky tomu druhému. Neprejavujú citový chlad voči dieťaťu. Nevedia sa spolu len dohodnúť, nikto nevie ustúpiť.

14. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

15. Podľa § 24 ods. 1 zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

16. Podľa § 24 ods. 3 zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

17. Podľa § 24 ods. 4 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

18. Podľa § 24 ods. 5 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

19. Podľa § 25 ods. 2 zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

20. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

21. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

22. Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

23. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

24. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

25. Podľa § 77 ods. 1 zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

26. Podľa § 121 rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa menia pomery.

27. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

28. Podľa § 122 C.m.p., ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

29. Podľa § 221 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov, písomné vyhotovenie rozsudku nemusí obsahovať odôvodnenie, ak je na pojednávaní vyhlásený rozsudok za prítomnosti všetkých strán alebo ich zástupcov, ktorí sa vzdajú odvolania.

30. Podľa článku 5 Základných zásad zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

31. Z vykonaného dokazovania zisteného skutkového stavu dospel súd k nasledujúcemu právnomu záveru. V časti osobnej starostlivosti o maloleté dieťa súd zveril maloleté dieťa matke. Ani jeden z rodičov nemal záujem o striedavú osobnú starostlivosť k maloletému dieťaťu. Počas celého súdneho konania obaja rodičia preukazovali mimoriadne zlú komunikáciu tak na strane otca ako i na strane matky, prípadne žiadnu komunikáciu s tichým odovzdávaním a preberaním dieťaťa najmä na strane matky. Rodičia sa nevedeli dohodnúť na základných veciach týkajúcich sa starostlivosti o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa. Nebolo v konaní sporným, že matka sa odsťahovala z územia Švajčiarskej konfederácie dňa 28.02.2018, pričom už v mesiacoch bezprostredne predchádzajúcich presťahovaniu sa opustila spoločnú domácnosť vedenú s otcom, a od príchodu na územie Slovenskej republiky dňa 01.03.2018 do (druhého) rozhodnutia súdu prvej inštancie dňa 20.08.2018 neumožnila otcovi stretnúť sa s maloletým dieťaťom, v tom čase vo veku 1 roka (nar. 08.01.2017) viac ako jedenkrát na verejnosti na ihrisku v D.e. Matka nespolupracovala so štátnymi orgánmi, napriek iniciovaniu súdneho konania nadviazala spoluprácu s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec až po rozhodnutí súdu prvej inštancie dňa 20.08.2018 a odovzdaní maloletého dieťaťa dočasne do osobnej starostlivosti otca. Taktiež z viac ako dva roky trvajúceho konania pred súdom prvej inštancie mal súd z množstva listín a vytvorených záznamov preukázané, že medzi rodičmi dochádzalo k verbálnym konfliktom s neschopnosťou pokojného odovzdávania a preberania si maloletého dieťaťa. Z vykonaných šetrení preberania a odovzdávania dieťaťa procesným opatrovníkom mal súd preukázané, že rodičia niektoré stretnutia absolvovali v tichosti, iné so stručnou komunikáciou, s častým zaznamenávaním si priebehu sa ich mobilné telefóny. Ku konfliktom s preukazovanou neschopnosťou jeho riešenia v záujme maloletého dieťaťa dochádzalo nie vždy, ale v prípade ich vyeskalovania zasahovali privolané zložky policajného zboru, za prítomnosti ktorých dochádzalo k odovzdaniu a prevzatíu si maloletého dieťaťa. Rodičia sami preukazovali vznikajúce konflikty medzi nimi na verejnosti spravidla pre nie podstatné skutočnosti, spôsobené zníženou alebo žiadnou komunikáciou napr. ohľadne zdravotného stavu dieťaťa, či už v lekárni (natáčanie matky otcom na mobil), alebo v priestoroch zdravotného strediska (kožná lekárka v X.), alebo na parkovisku pred bydliskom maloletého dieťaťa (14.02.2019 v W.). Súd počas opakovane viedol rodičov k vyvinutiu úsilia na nápravu ich stavu, vo veci samej uložil výchovné opatrenie v povinnosti podrobiť sa poradenstvu za účelom zlepšenia komunikácie, ktoré poradenstvo bolo predmetom najmä pojednávania zo dňa 30.11.2018. Keďže referát poradensko-psychologických služieb na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Piešťanoch odmietol spolupracovať s tak konfliktnými rodičmi, súd odporučil rodičom nadviazať spoluprácu so zariadením Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar, s ktorým psychológom sa rodičia aj stretli a na stretnutí s PhDr. F. O., PhD. prezentovali, že nevedia, kvôli čomu ich súd poslal nadviazať spoluprácu, pričom „nie je im známe ciele, zámer a účel nariadeného poradenstva“ (zo správy psychológa zo dňa 04.03.2019). Pre formálny nedostatok uznesenia súdu spočívajúci v neuvedení zariadenia do výroku uznesenia otec odvolaním napadol uznesenie, ktoré bolo následne odvolacím súdom zrušené a nasledujúce obdobie vyše roka a pol rodičia spoluprácu so žiadnym súdom odporúčaným zariadením nenadviazali, pričom otec preukazne prešiel z vyjadrenia, že „sa poradí s advokátom, či má záujem nadviazať spoluprácu na bezplatne poskytnutom sociálnom a psychologickom poradenstve“ z úradných záznamov ÚPSVaR k tvrdeniu, že o výchovné opatrenie spočívajúce v poradenstve nemá žiaden záujem, to je možné odporučiť výlučne matke (písomné podanie zo dňa 07.09.2020). Matka zotrvala na tom, že je naklonená spolupracovať na komunikácii s druhým rodičom. Po vypracovaní znaleckého posudku a jeho doručení účastníkom konania (právnym zástupcom rodičov dňa 02.04.2020 a 03.04.2020) matka dňa 12.08.2020 oznámila súdu, že od mája 2020 sa

správanie otca výrazne zhoršilo, otec so svojou partnerkou popudzujú maloleté dieťa voči matke a jej manželovi, pričom dňa 14.08.2020 predložila zvukovo-obrazové záznamy z preberania a odovzdávania maloletého dieťaťa v mieste bydliska matky, ktoré je monitorované bezpečnostnými kamerami. Z týchto záznamov mal súd preukázané, že otec od 19.05.2020 do 25.07.2020 pri viac ako siedmich stretnutiach po príchode do miesta bydliska matky popudzoval maloleté dieťa výrazmi: ... teba tu nechcú, my ťa zoberieme... toto je ten W., čo ťa bije...zapamätaj si, toto je ten, čo strašne bije deti...nezaručujem ti pekný večer u týchto deformátorov..toto sú psychopati.. ideš k manipulátorom...to nevaďí, že sa hneváš, dobre, že takto reaguješ, lebo si zmanipulovaný...zapamätaj si, tu bývajú psychopati...

32. Súd v každej veci, ktorú rozhoduje v konaní o starostlivosť o maloleté dieťa, vychádza z prioritnej zásady najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa. Medzi kritéria, ktoré musí súd z hľadiska potreby rozhodovania v najlepšom záujme dieťaťa v konaní o úprave výchovných pomerov vziať na zreteľ, sú najmä: 1. existencia pokrvného puta medzi dieťaťom a o jeho zverenie do starostlivosti sa usilujúcej osoby, 2. miera zachovania identity dieťaťa a jeho rodinných väzieb v prípade zverenia do starostlivosti tej ktorej osoby, 3. schopnosť osoby usilujúcej sa o zverenie dieťaťa do starostlivosti zaistiť jeho vývin a fyzické, vzdelávacie, emocionálne, materiálne a iné potreby, 4. pranie dieťaťa (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Cop/7/2018 zo dňa 20.09.2018). Po zhodnotení celkového stavu s porovnaním s aktuálnym stavom v čase rozhodovania súdu mal súd za to, že matka je po nadviazaní spolupráce so štátnymi orgánmi a rešpektovaním resp. podriadení sa rozhodnutiam súdov ohľadne dočasnej úpravy výkonu práv a povinností rodičov súdmi vhodnejšou osobou na sústavnú a dôslednú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého B.a. Maloletý B. je od rozhodnutia odvolacieho súdu dňa 20.09.2018 v osobnej starostlivosti matky, čo predstavuje dva roky života dieťaťa, v ktorom období matka ukončila dojčenie toho času viac ako trojročného maloletého dieťaťa. Matka napriek opakovane vykonaným zmenám ošetrojúceho všeobecného lekára pre deti nadviazala toho času dlhodobú spoluprácu s jedným pediatrom, jedným kožným lekárom a jedným imunológom. Matka zabezpečila pre maloleté dieťa materskú školu, konkr. súkromnú bilingválnu materskú školu (www.primakids.sk) v X. a to popri tom, že maloleté dieťa je ešte čiastočne plienkované. Matka zotrvala na ochote nadviazať spoluprácu za prítomnosti odborníka pri súdom uloženom výchovnom opatrení spočívajúcom v nariadení poradenstva. Súd mal tak preukázané, že je to matka, ktorá je viac naklonená ku spolupráci na zlepšení komunikácie s otcom maloletého dieťaťa. Súdnym znalec PhDr. G. E. dospel k záveru, že ...z hľadiska maloletého by bolo najvhodnejšie, aby naďalej zostal v starostlivosti matky a s otcom sa naďalej pravidelne stretával (s. 22 posudku odsek druhý). Procesný opatrovník a rovnako prokurátor Okresnej prokuratúry mali za to, že matka predstavuje toho času vhodnejšiu osobu na zabezpečenie osobnej starostlivosti k maloletému dieťaťu ako otec. Je nepochybné, že ideálnym stavom je, keď dieťa môže vyrastať v starostlivosti oboch rodičov - otca i matky. Zároveň je však potrebné podotknúť, že základným právom dieťaťa je právo na pokojné a harmonické rodinné prostredie a je povinnosťou rodičov mu takéto prostredie zabezpečiť. V prípade, že medzi rodičmi dieťaťa dochádza k dlhodobejším nezhodám, prípadne obaja alebo jeden z nich sa správa neprimerane a (ich spolužitie) nevytvára vhodné prostredie pre zdravý rast dieťaťa, je dôvodné, ak sa dieťa zverí do osobnej starostlivosti len jedného z nich a upraví sa rodičovské práva a povinnosti (z rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24CoP/59/2017). Z vyššie uvedených dôvodov mal súd za to, že je to matka, ktorá nielen že toho času po dobu viac ako dvoch rokov osobnú starostlivosť o maloleté dieťa zabezpečuje, ale vo svojom konaní je zárukou sledovania najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa a to najmä jeho dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa (písm. c) článku 5 Základných zásad zákona o rodine), keď maloleté dieťa nepopudzuje proti otcovi, emočne nezneužíva dieťa tak ako otec, ktorý ho vychováva k nenávisti k ostatným alebo k negatívnemu postoju k matke ako uviedol znalec; keďže obaja rodičia vykazujú slabú emočnú výbavu. Preto súd zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky, keď osobná starostlivosť otca nie je toho času vhodná pre vyššie zmienené dôvody a striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov je objektívne vylúčená tak pre vážne narušenú komunikáciu medzi rodičmi, ako aj pre faktickú vzdialenosť bydliska otca a matky (50 km).

33. V časti zastupovania maloletého dieťaťa a spravovania jeho majetku v bežných veciach rodičia uzavreli dohodu, že obaja budú oprávnení a povinní zastupovať maloleté dieťa, a v tejto časti sa vzdali práva podať odvolanie všetci účastníci konania.

34. Keďže súd zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti matky, bolo nevyhnutné upraviť vyživovaciu povinnosť otca k maloletému dieťaťu. Matka sa návrhom doručeným súdu dňa 28.03.2018 domáhala určenia výživného v sume 200 Eur mesačne, žiadala o priznanie výživného aj späťne od 01.11.2017

(kedy opustila spoločnú domácnosť vedenú s otcom vo Švajčiarsku). Na pojednávaní dňa 11.09.2020 matka predniesla návrh na určenie výživného zohľadňujúceho odôvodnené potreby maloletého dieťaťa a to navštevovanie súkromnej materskej školy a futbalového krúžku a preto žiadala, aby bolo určené výživného od 01.11.2017 do 31.01.2020 v sume 200 Eur, a od 01.02.2020 do 30.06.2020 vo výške 415 Eur mesačne vzhľadom na náklady na škôlku, a od 01.07.2020 v sume 515 Eur vzhľadom na škôlku a futbal.

35. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť trvajúca do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia sú povinní prispievať na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov a dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Pri určení výživného súd prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

36. Súd vykonal dokazovanie k osobným, majetkovým a zárobným pomerom otca, výsluchom otca zisťoval nevyhnutné výdavky otca a dospel k záveru, že odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa zodpovedá určenie výživného v čase rozhodnutia súdu v sume 387,50 Eur mesačne, ktorú sumu ale nie je možné určiť od podania návrhu matkou a je potrebné zohľadniť, že odôvodnené potreby maloletého dieťaťa sa menili a vyvíjali v čase súdneho konania, v dôsledku čoho je potrebné samostatne vymedziť viacero podstatne sa odlišujúcich období v odôvodnených potrebách maloletého dieťaťa s prihliadnutím na náklady otca na prekonávanie vzdialenosti D.a a W. pri odovzdávaní a preberaní maloletého dieťaťa v závislosti od súdnej úpravy, ktorá bola odlišne nastavená pri preberaní a odovzdávaní maloletého dieťaťa v septembri 2018 (uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 23CoP/67/2018 - 561 zo dňa 10.09.2018) a pri preberaní a odovzdávaní maloletého dieťaťa od septembra 2019 (uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 11CoP/53/2019 - 1291 zo dňa 12.09.2019). Medzi odôvodnené potreby maloletého dieťaťa súd zohľadnil súkromnú bilingválnu materskú školu s účinnosťou od 01.02.2020, keďže nebolo medzi rodičmi sporným, že maloleté dieťa je stále plienkované, čo predstavuje prekážku na prijatie maloletého dieťaťa do kolektívu v (obecnej, štátnej) materskej škole. Výdavok so socializovaním sa maloletého dieťaťa vznikol až vo februári 2020, pričom súd mal preukázané, že školné na mesiac stojí 385 Eur a strava na deň 3,50 Eur, čo predstavuje cca 70 Eur mesačne, spoločne náklady na škôlku 455 Eur. Súd mal za to, že na tomto čase dôvodnom výdavku maloletého dieťaťa sa majú podieľať obaja rodičia v jednej polovici, čomu zodpovedá suma 227,50 Eur. Medzi odôvodnené výdavky maloletého dieťaťa súd zaradil náklady na stravu v sume 70 Eur mesačne vzhľadom na vek dieťaťa a nie sumu 100 Eur mesačne, ako uviedla matka, oblečenie v sume 30 Eur mesačne, lieky + hygienické potreby s plienkami v sume 80 Eur mesačne, a hračky a knihy v sume 20 Eur mesačne miesto matkou uvádzaných 100 Eur mesačne. Futbalový krúžok v Compass football Academy súd považoval síce za výdavok preukázaný, aj v záujme maloletého dieťaťa, avšak nie ako základný odôvodnený výdavok, na ktorého úhrade by sa mal podieľať i otec. Matka v podaní zo dňa 04.09.2020 na výzvu súdu uviedla ako pravidelné mesačné výdavky na zabezpečenie bývania maloletého dieťaťa v domácnosti v W. od 01.12.2018 - k odsťahovaniu sa matky z D.a do W. došlo v mesiaci november 2018 - náklady spočívajúce v hypotéke v sume 516,43 Eur, elektrine v sume 36,50 Eur, plyn 30 Eur, voda v sume 20 Eur, čo predstavuje 602 Eur mesačne na tri osoby - matka, jej manžel, a maloleté dieťa. Pomerná suma zodpovedajúca nákladom na vecné plnenie spočívajúce v bývaní tak u maloletého dieťaťa predstavuje cca 200 Eur mesačne. K tomu, že matka je spoludlžníkom pri refinancovanom hypotekárnom úvere, a nie je zároveň vlastníkom nehnuteľnosti, ktorú pôvodne nadobudol jej manžel pred uzavretím manželstva, súd zhodnotil ako dôvodný výdavok, nakoľko zo súdnej praxe po zhodnotení situácie na realitnom trhu prenájmov sú náklady na zabezpečenie bývania maloletého dieťaťa v sume 200 Eur primerané. Výdavky týkajúce sa matky súd pri určovaní výživného na maloleté dieťa nezohľadňoval, avšak celkovo predstavovali matkou tvrdené výdavky jej a jej manžela sumu 2.060 Eur, na ktorej úhrade sa podieľa tak matka, ako aj jej manžel.

37. Súd preto skúmal aj osobné, majetkové a zárobné pomery matky, ktorá okrem poberania rodičovského príspevku do tretieho roku dieťaťa s prídavkom na dieťa (do dovŕšenia tretieho roku dieťaťa) v sume 294,95 Eur sa od augusta 2018 zamestnala na Univerzite X.. I. a P. v S., a dosahovala

ustálený príjem zo zamestnania spočívajúci v základnej mzde s účinnosťou od 01.01.2020 v sume 887 Eur s príplatkom za riadenie v sume 100 Eur mesačne a osobným príplatkom v sume 313 Eur mesačne, preto jej funkčný plat predstavoval 1.300 Eur mesačne, čo činí v čistom cca 1.000 Eur mesačne. Lustráciou matky v databáze Sociálnej poisťovne mal súd preukázané, že v mesiaci november 2019 jej bola vyplatená aj vianočná odmena, spolu s funkčným platom vo výške 3.300 Eur a v mesiaci máj, jún 2020 jej boli vyplatené odmeny spolu s funkčným platom v sume 1.800 Eur a 2.100 Eur. V mesiaci február 2020 mala matka nižší príjem (520 Eur). Súd mal tak za preukázané, že v možnostiach matky je dosahovať pravidelný mesačný príjem cca 1.000 Eur v čistom s polročne vyplácanými odmenami, ktoré ale nie sú nárokovateľné. Matka sa dňa 02.10.2019 vydala, od decembra 2018 vedie spoločnú domácnosť s manželom P. W..

38. K nevyhnutným výdavkom otca: z lustrácie otca v Sociálnej poisťovni mal súd preukázané, že otec od začatia súdneho konania dňa 09.03.2018 nie je zamestnaný, nie je ani samostatne zárobkovo činný, štátu neodvádza poisťné ako dobrovoľne poistená osoba. Na pojednávaní dňa 11.09.2020 otec vypovedal, že má ukončené stredoškolské vzdelanie strojárske, v odbore ale nikdy nepracoval. Na území Slovenska pracoval pred rokom 2004 ako šofér vo firme, od roku 2014 do roku 2017 pracoval ako vodič kamiónu vo Švajčiarskej konfederácii. Nasporil si 80.000 Eur, za tri roky od návratu na Slovensko mu zostalo cca 30.000 Eur, žije z úspor. Uvažuje o zmene a zamestnaní sa na nie plný úväzok, zaujímal by sa o pozíciu operátor výroby s nástupnou mzdou 750 Eur v hrubom. Všetky svoje doterajšie výdavky hradí z úspor, iný príjem nemá. Na výzvu súdu otec uviedol pravidelné mesačné výdavky nasledovne: plyn 90 Eur, elektrina 30 Eur, voda 10 Eur, internet 30 Eur, RTVS neplatí, odpad cca 60 Eur ročne, telefón 25 Eur, strava 140 Eur, oblečenie a obuv 100 Eur, drogéria 60 Eur, čo zodpovedá sume cca 485 Eur mesačne. Okrem toho uhrádza poisťenie na auto 170 Eur ročne, výživné 100 Eur, náklady na preberanie dieťaťa 120 Eur, pred rozhodnutím odvolacieho súdu t. j. do októbra 2019 náklady na pohonné hmoty boli cca 160 Eur. Po zohľadnení pomerných častí na mesiac tak otec uviedol, že pravidelné mesačné výdavky, ktoré uhrádza z úspor, sú min. (485+ 5 za odpad + výživné a cestovanie 220 Eur, predtým 260 Eur + 14 Eur z PZP) vo výške 724 Eur a do septembra 2019 v sume 764 Eur mesačne.

39. Pri určovaní výživného na maloleté dieťa tak mal súd za to, že u otca je potrebné zohľadniť existenciu úspor, ktoré otca doteraz nemotivovali v zamestnaní sa resp. v podnikaní so zákonným vykazovaním obratu a z priemernej mzdy v národnom hospodárstve za rok 2019, ktorá činila 1.092 Eur v hrubom pre celé územie Slovenska (v trnavskom kraji vyššia suma), čomu zodpovedá cca priemerná mesačná mzda v národnom hospodárstve v sume 858 Eur v čistom. Keďže ide o maloleté dieťa vo veku tri roky, ide o dieťa, u ktorého by určenie výživného nemalo v zásade presahovať viac ako 11 až 15 % z príjmu otca. Nakoľko však otec má vyšší životný štandard v dôsledku vytvorených úspor, a dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni toho rodiča, ktorému sa darí lepšie, bolo na mieste určiť výživné u maloletého dieťaťa osobitne: na obdobie od podania návrhu matkou dňa 28.03.2018 do 30.11.2018 so zohľadnením, že v mesiaci september 2018 bolo maloleté dieťa dočasne v osobnej starostlivosti otca (na základe uznesenia súdu prvej inštancie č. k. 40P/20/2018 - 426 zo dňa 20.08.2018); na obdobie od 01.12.2018 do 30.09.2019, keďže v tomto období sa matka presťahovala z domácnosti rodičov z D.a do domácnosti jej neskoršieho manžela v W. a tak vznikli maloletému dieťaťu dôvodné výdavky so zabezpečením bývania; na obdobie od 01.10.2019 do 31.01.2020, kedy došlo k zmene súdnej úpravy preberania a odovzdávania maloletého dieťaťa do 30.09.2018 výlučne na ťarchu otca a od 01.10.2019 s podieľaním sa na prekonávaní vzdialenosti dvoch bydlísk rodičov aj matkou; na obdobie od 01.02.2020 do 31.08.2020 nakoľko maloletý začal navštevovať súkromnú bilingválnu materskú školu a na obdobie od 01.09.2020, nakoľko v mesiaci september 2020 súd rozhodnutím vo veci samej nahradil dočasnú úpravu styku otca s maloletým dieťaťom. Súd mal za to, že v čase podania návrhu matkou 28.03.2018 predstavovali odôvodnené výdavky maloletého dieťaťa: strava do 70 Eur, oblečenie 30 Eur, lieky s hygienickými potrebami a plienkami do 80 Eur mesačne, hračky/knihy 20 Eur mesačne) minimálne sumu 200 Eur mesačne, na ktorých sa mali podieľať tak otec ako i matka v jednej polovici, preto súd určil povinnosť otca podieľať sa na výžive maloletého dieťaťa za obdobie od 28.03.2018 do 30.11.2018 v sume 100 Eur mesačne. Na obdobie od 01.12.2018 do 30.09.2019 súd zohľadnil mesačné náklady otca s dochádzaním do W. pri preberaní a odovzdávaní maloletého dieťaťa, ktoré vzhľadom na vzdialenosť 50 km a nastavenú frekvenciu styku otca s dieťaťom na výlučnú ťarchu otca predstavovalo náklady spočívajúce v 1.600 km jazdy, čo činí cca 160 Eur mesačne (viac ako 2 plné nádrže). V tomto období predstavovali výdavky na maloleté dieťa 1 z 200 Eur (bývanie) a 1 z ostatných pravidelných výdavkov na uspokojovanie základných potrieb dvojročného dieťaťa cca 240 Eur mesačne, po odčítaní nákladov otca na cestovanie v sume 160 Eur, keďže k odstáhovaniu sa matky došlo bez

súhlasu otca, preto súd určil výživné v sume (100+120-160) 60 Eur mesačne. Po zmene preberania a odovzdávania maloletého dieťaťa počas pracovných dní rozhodnutím odvolacieho súdu v septembri 2019 výdavky otca na cestovanie klesli na sumu 120 Eur mesačne (cca 2 tankovania pohonných látok), preto pre obdobie od 01.10.2019 do 31.01.2020 súd určil výživné pri zachovaných odôvodnených výdavkoch maloletého dieťaťa v sume 100 Eur mesačne. Od 01.02.2020 začal maloletý po dovŕšení troch rokov veku (08.01.2020) navštevovať súkromnú materskú školu, ktorý výdavok súd považoval za dôvodný a na ktorom sa otec má podieľať v jednej polovici, preto súd určil výživné na obdobie od 01.02.2020 do 31.08.2020 (100+120-120+227,50) v sume 327,50 Eur mesačne a od 01.09.2020, kedy otcovi v dôsledku novej úpravy stretávania sa s maloletým dieťaťom výrazne poklesnú výdavky na nákup pohonných látok a amortizáciu vozidla v rozsahu jednej nádrže súd určil výživné (100+120-60+227,50 Eur) v sume 387,50 Eur, ktoré je otec povinný platiť k rukám matky vždy do 15teho dňa v mesiaci vopred.

40. Pri výpočte nedoplatku na zročnom výživnom za obdobie od 28.03.2018 do 31.08.2020 súd zohľadnil otcou vykonávanú úhradu nevyhnutného výživného určeného uznesením Krajského súdu v S. zo dňa 10.09.2018 v sume 100 Eur mesačne. Preto zročné výživné predstavovalo: v 03/2018 pomernú časť zo sumy 100 Eur mesačne - 12,90 Eur, v mesiaci 04/2018 až 08/2018 otec nemal súdom upravenú povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa, preto mu vznikol pri určenom výživnom v sume 100 Eur mesačne nedoplatok (5 mesiacov x 100 Eur) 500 Eur, v mesiaci 09/2018 (fakticky na prelome 08-09/2018) bolo maloleté dieťa dočasne neprávoplatne zverené do osobnej starostlivosti otca, preto súd neurčoval otcovi nedoplatok na výživnom. V mesiaci 10,11/2018 otec uhradil nevyhnutné výživné v sume 100 Eur mesačne, ktoré pokrylo odôvodnené potreby maloletého dieťaťa preto otcovi nevznikol nedoplatok na výživnom. Za obdobie od presťahovania sa matky do W., t. j. od 12/2018 do 01/2020 otcovi nevznikol nedoplatok na výživnom práve z dôvodu odčítania nákladov na cestovanie a prípadný spotrebovaný preplatok sa u maloletého dieťaťa nevracia. V mesiaci 02/2020 náklady na maloleté dieťa vzrástli, avšak matka na pojednávaní uviedla, že pre opatrenia na zamedzenie šírenia koronavírusu hradila vo februári a v marci 2020 plnú sumu so stravou 455 Eur, a v apríli a máji 2020 hradila len udržiavací poplatok 120 Eur mesačne. Od júna maloletý riadne navštevuje materskú školu. Preto mal súd za to, že nedoplatok otca na zročnom výživnom predstavuje polovicu nákladov na materskú školu (za 02/2020 - 227,50 Eur, za 03/2020 - 227,50 Eur, za 04/2020 - 60 Eur, za 05/2020- 60 Eur, za 06-08/2020 3 x 227,50 Eur), celkovo 1.257,50 Eur. Otcovi tak vznikol nedoplatok vo výške 1.770,40 Eur, úhradu ktorého súd uložil otcovi do troch dní od právoplatnosti rozsudku, keďže je nepochybné, že ide o úhradu z úspor otca, a preto nie je dôvodným uložiť mu túto povinnosť v pravidelných mesačných splátkach popri bežnom výživnom, tak ako je uvedené vo výroku IV. rozsudku.

41. Návrh matky priznať výživné na maloleté dieťa od 01.11.2017 do podania návrhu vo veci samej dňa 28.03.2018 súd zamietol, keď nezistil žiadne okolnosti hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by súd mal určovať výživné za obdobie, kedy prebiehalo konanie pred Úradom starostlivosti o deti a dospelých okresu Južný Bülach vo Švajčiarsku, ktorý následne svoje konanie po presťahovaní sa matky na územie Slovenskej republiky a prevzatí právomoci súdmi Slovenskej republiky zastavil.

42. V časti úpravy styku otca s maloletým B.om dospel súd k záveru, že je v záujme maloletého dieťaťa riadne sa adaptovať v predškolskom zariadení, plne navštevovať predškolské zariadenie a osvojovať si jazykové i sociálne zručnosti. Predškolská výchova a príprava má pozitívny merateľný vplyv na sociálny a kognitívny vývin detí a je hodnotená ako významná fáza vo vývoji človeka spojená s najintenzívnejším rastom a vývojom dieťaťa. V tomto období sa zakladajú sa východiskové kvality jednotlivca, ktoré predurčujú rozvoj psychických a fyzických predpokladov a sociálnych postojov. Predškolskú výchovu možno chápať ako výchovu pre život, ktorú nemožno zužovať iba na prípravu na školu, alebo spájať ju výlučne so zamestnanosťou rodičov. Právo na kvalitnú inštitucionálnu predškolskú výchovu má dieťa nezávisle od sociálneho postavenia rodiny, v ktorej žije, a preto aj nezávisle od zamestnanosti či nezamestnanosti svojich rodičov. Je to aj v záujme naplnenia Deklarácie práv dieťaťa. Vytvorením príležitosti navštevovať materskú školu sa rešpektuje sociálna potreba dieťaťa na spoločenský kontakt s rovesníkmi. Obdobie predškolského veku sa končí okolo šiesteho roku dieťaťa vstupom do základnej školy, ktorý sa stáva najvýznamnejším medzerníkom v živote dieťaťa, pretože sa od základov zmení jeho doterajší spôsob života, jeho denný režim. Prichádza do pevného a záväzného systému, ktorému sa musí podriaďovať. Tento krok je vstupom dieťaťa do spoločnosti, ktorá nastoľuje školský poriadok a dbá na jeho dodržiavanie. Podľa názoru súdu je v záujme maloletého B.a, aby navštevoval predškolské zariadenie, mal sociálne interakcie s rovesníkmi, a pravidelný sociálny režim. Súd vzal do zreteľa tiež to, že otec sa po vykonanom dokazovaní nejavil ako osoba vhodná na výchovu dieťaťa, keď otec

preukázateľne emočne zneužíva a negatívne ovplyvňuje dieťa. Pokiaľ maloletý B. vo veku troch rokov vysvetľuje otcovi na zázname, že na motorke sa nestojí, ale sedí, že nie je špinavá, že sa cudzia vec nemá ničieť, kričí na otca, že nie manžel matky ho nebije, nie sú manipulátori, že tu nebývajú psychopati, a otec je nezamestnaný, nesocializuje sa, nevykazuje zárobkovú činnosť, v takom prípade je prostredie tretím osôb ako je materská škola pre maloleté dieťa priaznivejšie ako je spoločnosť otca. Súdny znalec upozornil na to, že maloletý B. má pozitívny vzťah k otcovi, a súdne konanie nie je konanie o najlepšom záujme rodičov, ale konanie o najlepšom záujme maloletého dieťaťa, avšak prejavy pozitívneho vzťahu rodiča k dieťaťu sú prirodzene limitované jeho osobnosťnými vlastnosťami... a ak otec nezmení svoje prejavy, bude mať otec negatívny vplyv na maloleté dieťa, ktoré zdedilo po oboch rodičoch genetickú predispozíciu pre poruchu osobnosti. Preto súd opäť s prihliadnutím na to, že dieťa absolvovalo adaptačnú fázu v predškolskom zariadení, otec býva 50 km od bydliska dieťaťa upravil stretávanie sa otca s maloletým dieťaťom na tri prespania za dva týždne, a to na každý párny týždeň od štvrtka od 17:00 hod do piatka do 07:00 hod a na každý nepárny týždeň od piatka od 17:00 hod do nedele do 17:00 hod tak, že v párnom týždni vo štvrtok si otec v určený čas prevezme maloleté dieťa v mieste bydliska matky a v piatok v určený čas odovzdá maloleté dieťa v mieste bydliska matky a v nepárnom týždni v piatok si otec v určený čas prevezme maloleté dieťa v mieste bydliska matky a v nedeľu v určený čas odovzdá maloleté dieťa matke v mieste bydliska otca. Súdny znalec v posudku na s. 22 odporučil rozšíriť súčasné dve prespania u otca za dva týždne na štyri prespania za dva týždne, s ktorými sa súd nestotožnil najmä pre preukázané zhoršené prejavy otca na verejnosti pri odovzdávaní a preberaní maloletého dieťaťa ako aj preto, že podľa názoru súdu znalec opomenul vziať na zreteľ skutočnosť, že pokiaľ by maloletý B. v nepárny týždeň prespal u otca od piatka až do pondelka rána, musel by v rannej pondelkovej špičke cestovať z D.a v smere do Bratislavy (po D1 autom, alebo vlakom), čo určite nie je v záujme maloletého dieťaťa a to ešte bez prípravy na nástup do materskej školy do 8ej hodiny rána. Preto súd naopak skrátil tento interval v nepárny týždeň cez víkend na nedeľu 17tu hodinu a otcovi tak umožnil na upevňovanie väzby s maloletým dieťaťom tráviť tri noci za dva týždne, pri minimalizovanom dochádzaní na preberanie a odovzdávanie maloletého dieťaťa, tak ako je uvedené vo výroku.

43. V časti osobitnej úpravy stretávania sa otca s maloletým dieťaťom počas vianočných sviatkov, jarných prázdnin, veľkonočných sviatkov a letných prázdnin súd schválil dohodu rodičov uzavretú na pojednávaní, ktorá vychádzala z rovnomerného rozdelenia si času medzi rodičmi v pomere 50 na 50. V tejto časti preto nie je prípustné odvolanie.

44. Povinnosť rodičov podrobiť sa sociálnemu a psychologickému poradenstvu v rozsahu 15 spoločných stretnutí za účelom naučenia sa spoločnej komunikácie rodičov ohľadne ich maloletého dieťaťa, naučenia sa reálnejšieho pohľadu na svoju osobu, a naučeniu sa akceptovaniu role druhého rodiča v živote maloletého dieťaťa v spolupráci so zariadením Spoločnosť priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar, so sídlom Ševčenkova 21, Bratislava, pobočka Trnava, Námestie Jozefa Herdu č. 1 Trnava súd uložil na žiadosť rodičov, súdneho znalca, procesného opatrovníka a prokurátora Okresnej prokuratúry napriek tomu, že súd mal vážne pochybnosti o účinnosti vynakladania štátnych finančných prostriedkov na činnosť psychológa v zariadení z doterajšieho správania sa rodičov a ich narušenej komunikácie intenzity presahujúcej bežné spôsoby, keď u oboch rodičov ide o poruchu osobnosti a na otázku súdu, či sú rodičia vzhľadom na ich osobnosti schopní podriať sa autorite štátnej alebo inej inštitúcie, znalec uviedol: to je ťažká otázka. To ja neviem. Ja by som odpovedal tak, že skôr na nich taký viac prikazujúci, jednoznačnejší spôsob by bol lepší. Závisí to od situácie. Pokiaľ rodičia nemajú záujem pracovať na sebe, síce tolerujú komunikáciu maloletého dieťaťa s druhým rodičom, no ani jeden z nich sa nesnaží navodiť resp. podporiť komunikáciu s druhým rodičom, tak ako to uviedol znalec v posudku, môže ísť o mrhanie času odborníka a peňazí štátu pre ľudí, ktorým nie je možné bez ich súčasnej vzájomne súhlasnej ochoty, pomôcť a je potrebné to akceptovať ako prejav poruchy ich osobnosti.

45. Návrh otca na nariadenie kontrolného znaleckého dokazovania súd zamietol, keď okrem otca nemal žiaden z účastníkov za to, že je toto potrebné nariadiť, ani prokurátor, ani procesný opatrovník, ani matka a nakoniec ani súd. Ako uviedol prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava, znalec nie je súdom, nemusí pre účely zodpovedania položených otázok ako psychológ poznať každý zvukový záznam či účastníkom konania predloženú listinu, nakoľko vychádza z metód pozorovania a vyšetrovaní osobností rodičov, neposudzuje pravdivosť skutkových tvrdení rodičov a nerobí ani právnu úvahu súdu či činnosť vyhradenú orgánom činným v trestnom konaní. Keďže otec napriek odporúčaniam procesného opatrovníka navštíviť pohotovosť pri modrinách maloletého dieťaťa tak neučinil, modriny sú z obdobia, kedy bolo maloleté dieťa v jeho starostlivosti, maloleté dieťa má zhoršenú slovnú zásobu v dôsledku veku

a viacjazyčnej komunikácie, súd neprikladal takú váhu slovnému zvratu dvojročného dieťaťa „mimi bije“ ako verbálne prikladal otec bez neverbálneho konania, keď v iných prípadoch bol otec schopný (napr. pre kožné vyrážky) s maloletým dieťaťom navštevovať rôzne ambulancie a pohotovosti v trnavskom kraji, a práve v tomto podľa neho tak závažnom slovnom zvrate s modrinami na tele maloletého dieťaťa tak neurobil. Tiež nie je podľa názoru súdu hodným ignorovania, že manžel matky sa volá P. W., čo môže zvukomalebne u dvojročného dieťaťa znieť obdobne. Vzhľadom na to, že maloleté dieťa má bydlisko od decembra 2018 v okrese X. na adrese D. XX, W., po právoplatnom skončení tohto konania súd preniesie príslušnosť na mieste príslušný súd, podľa súčasnej úpravy jurisdikcie na Okresný súd Bratislava III. K písomným námietkam a ústne prednesenej námietke právneho zástupcu otca o zaujatosti procesného opatrovníka mal súd za to, že táto je nedôvodná, procesný opatrovník vo veci konal priebežne, a námietka spočívala výlučne v postupe a rozhodovaní úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Súdu bolo známe, že procesný opatrovník podával podnet na prokuratúru pre správanie sa otca v priestoroch úradu búchaním na dvere, pre vyvíjanie nátlaku na poverených zamestnancov, ktorých slovné a písomne napádal, pre vytváranie neprimeraného psychického tlaku spisovaním úradných záznamov, so snahou nahliadať do spisového materiálu vedeného úradom ako zástupcom maloletého dieťaťa a že o týchto skutočnostiach bolo informované aj ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, keď poverení zamestnanci sami žiadali svoje vylúčenie z vecí a nebolo im vyhovené a počas súdneho konania bol vo veci (neformálne) zainteresovaný aj úrad komisára pre deti, avšak do konania nevstúpil. Nakoľko orgány činné v trestnom konaní nedospeli k záveru smerujúcemu k začatiu trestného stíhania voči otcovi maloletého dieťaťa, ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny nevyvodilo žiadne závery o zmene zastúpenia iným kolíznym opatrovníkom, súd obdobne nevidel žiaden osobitný dôvod prekračujúci poruchu osobnosti otca na vyhovenie otcovi vznášanej námietke zaujatosti procesného opatrovníka, ktorá spočívala v prezentovanom odbornom názore procesného opatrovníka a postupe v konaní pri hájení záujmov maloletého dieťaťa.

46. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu; účastníci konania ani o náhradu trov nežiadali. V priebehu konania vznikli trovy s vykonaným znaleckým dokazovaním, tieto však boli pokryté preddavkami rodičov a preto štátu žiadne trovy konania nevznikli. Súd dodatočne rozhodne o odmene znalca za účasť na pojednávaní, na ktorom ozrejmil znalecký posudok, a zodpovedal účastníkmi položené doplňujúce otázky. Nespotrebovaný preddavok na trovy dôkazu následne súd vráti rodičom po právoplatnom skončení konania vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie do výroku II., VIII. rozsudku a odvolanie nie je prípustné u tých účastníkov konania, ktorí sa vzdali práva podať odvolanie do niektorých z vyššie uvedených výrokov, čo potvrdili svojimi podpismi do zápisnice súdu v zmysle § 368 Civilného sporového poriadku.

Odvolanie nie je prípustné do výroku VII. tohto rozsudku týkajúceho sa súdom schválenej dohody rodičov o osobitnej úprave styku rodičov počas sviatkov.

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Trnava.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.